

Paprek ze tmy

interní občasník

Klubu přátel červenobílé hole

Červen – září 2006

Motto:

Nikdo si nezíská pravé přátele, kdo se bojí, že si způsobí nepřátele

Něco hezkého na úvod od Jarušky Dvořákové z Českých Budějovic

Prasklá studna

Byly dvě studny jen pár desítek metrů od sebe. Rozhlížely se kolem sebe a občas se také daly do řeči. Každá byla úplně jiná.

První studna byla dokonalá. Její kamenné okraje byly pevné a ani kapička vody se z ní neztratila její vinou.

Naopak ta druhá byla popraskaná, děravá. Z jejích stran vytékaly stružky vody.

První byla velmi hrdá a pyšnila se svou dokonalostí. Stála osamoceně, přiblížilo se k ní jen občas pár ptáčků nebo drobný hmyz.

Druhá byla obrostlá záplavou rozkvetlých stromků, svlačci a dalšími rostlinami, které hltavě pily unikající vodu. Hmyz neustále kroužil kolem a ptáci si dokonce na okraji studny postavili hnízdo. Nebyla dokonalá, ale cítila se šťastná.

• Praha

Návštěva Kinského zahrady

Začátkem června jsme si vyrazili s klubem do Kinského zahrady. Bylo to příjemná procházka. Zahrada je nově upravena. Procházeli jsme zahradu se shora dolů, aby to nebylo pro starší členy moc náročné. Závěrem jsme se stavili na drobném občerstvení na nám. Kinských.

Pro ty, kteří s námi nebyli přinášíme několik informací.

Zahradu o rozloze cca 17 hektarů tvoří dvě části. 1. část - Parter (záhony) s dominantou letohrádku a švýcarský, 2. část - partie ve svazích přechází ze skupinami dřevin a stromů osázené krajiny se dvěma jezírky ve skalami protkaný prostor. Hladová zeď odděluje park od zahrady Nebozítek. Kromě zmíněných architektur se zde nachází pomník herečky H. Kvapilové od J. Štursy z roku 1914 a plastika bronzového lachtana v horním jezírku od J. Laudy z roku 1953.

Vedle ústí Holečkovy ulice na náměstí Kinských je vchod do smíchovské části Petřína - Kinského zahrady. Kdysi zde bývala vinice a dům plaského kláštera, po husitských bouřích zpustlé místo s názvem Vrabcovna, později opět vinice a zelinářská zahrada. R. 1798 koupila tyto pozemky vdova kněžna Růžena Kinská; chtěla zde vybudovat ovocnou zahradu, nakonec se však její plán změnil. Anglický park ojedinele čistého pojetí podle projektu Františka Höhnela. Zahrada na jihovýchodním svahu Petřína vznikla v letech 1828 - 1861 z podnětu knížete Rudolfa Kinského, syna Růženy v duchu romantických krajinářských anglických parků. V jeho dolní části dal vystavět bohatě výtvarně zdobenou klasicistní vilu (letohrádek) podle projektu Jindřicha Koča, který projektoval i hospodářskou budovu v dolní části pozemku. Parkem s rybníčky a vodopády vedlo unikátní technické dílo - několik štol pro přívod vody do vily, jednak do kuchyně, koupelny a prádelny, do stájí a pro park a zelinářskou zahradu. Zároveň s letohrádkem byla postavena bývalá kočárovna zv. Švýcarská, dům pro zaměstnance, zahradní pavilon (pozdější restaurace) a skleníky. Park byl tehdy veřejnosti přístupný na vstupenky a byl hojně navštěvován.

V 90. letech 19. st. odprodali Kinští část zahrady sousednímu klášteru sv. Gabriela a ústavu pro hluchoněmé a chtěli prodávat i další pozemky na stavbu vil a domů, ale nakonec vše odkoupila v r. 1901 pražská obec. Město věnovalo letohrádek Kinských Národnímu muzeu, které zajistilo rekonstrukci budovy a připravilo od 1. 10. 2005 novou národopisnou expozici Musaion.

Karpatský kostelík je také umístěn do Kinského zahrady. Vybudovaný v r. 1929 přenesený do Prahy. Kostelík je velmi svérázná památka a vzácný poklad umělecké tvořivosti ukrajinského lidu.

- **Brno**

Výjezdní klub přátel červenobílé hole do Přerova

Rozhodně jsme dne 30.06. 2006 nehdrali napodobovat naše zastupitele a představitele a činit výjezdní zasedání. Záměrem byla přátelská návštěva našich členů v Přerově a seznámit se, chcete-li osahat si podmínky v domě s pečovatelskou službou. Je to praktické naplňování našeho záměru v klubu. Emancipovat naše členy a ukazovat jim na možnosti, které jsou k dispozici, aby tyto zkušenosti mohli využít při kontaktu se svým asistentem.

Přítomní členové z Brna se mohli prakticky zamyslet nad přednostmi a nevýhodami ústavu sociální péče a domu s pečovatelskou službou. Mladý pár ze Vsetína, který bydlí v obecním bytě měl mít zase příležitost se seznámit s domem s pečovatelskou službou a praktickou zkušeností našich hluchoslepých přátel, kteří v tomto domě žijí. Bohužel na termín klubu zapomněli, což jim posléze bylo líto. Tak Jano a Petře, příště se to snad podaří.

Součástí našeho programu byla ohlášená beseda o kompenzačních pomůckách, která vycházela z našich zkušeností z letošního tmavomodrého festivalu v Brně. Nezapomněli jsme si povědět pár slov o připravovaném zářijovém rekondičním pobytu ve Svatce. V roce 2007 navštívíme některou z expozic v rámci Muzejní noci. Stalo se dobrou tradicí, že naši členové jsou zde se svými asistenty. U lidí s kombinovanou vadou zraku a sluchu je přítomnost asistenta nezastupitelná. Naši členové mohou tak velmi dobře sledovat průběh celého jednání a zapojovat se do besedy.

Škoda, že nám nevyšlo počasí a pršelo. V dešti jsme měli jenom malou procházku z domu s pečovatelskou službou do útulného restaurantu a pak na nádraží Českých drah.

Závěrem připomínám, že toto povídání je určeno těm, kteří z důvodu nemoci či jiných důvodů se na naši akci těšili a nemohli se dostavit a je to zároveň inspirující oslovení pro ostatní případné zájemce o naši činnost.

Leopold Brückner

- **Liberec**

V Liberci se v červnu konala jedna arteterapeutická dílna.

S dobrým ohlasem se setkaly dvě přednášky o astrologii v návaznosti na astronomii.

Nyní paní Marcela Machovičová provádí závěrečné práce na Bulletinu o kultuře hluchoslepých, který bude informovat veřejnost a i nás samé.

Rádi bychom, aby byl distribuován ještě do konce října.

V e-mailové podobě to bude i dříve.

EVROPSKÉ PRÁZDNINY HLUCHOSLEPÝCH V ČR

Letos v létě se konaly v Rožnově pod Radhoštěm v rekreačním středisku Orbita od 12. do 19. srpna 2006 deváté evropské prázdniny hluchoslepých. Pořadatelem této mezinárodní akce byla VIA Sdružení hluchoslepých. Akci naplánoval a koordinoval hluchoslepý Jan Jakeš ve spolupráci s ostatními členy VIA SHS. O prázdninový pobyt v ČR byl velký zájem. Přijeli hluchoslepi lidé z těchto třinácti zemí: Anglie, Belgie, Bulharsko, Česká republika, Finsko, Francie, Itálie, Maďarsko, Nizozemsko, Norsko, Rusko, Švédsko, Švýcarsko. Celkem se prázdnin účastnilo 38 hluchoslepých lidí. Doprovázelo je 44 průvodců-tlumočnicků. Hladký průběh programu pomáhalo zajišťovat 10 dobrovolných asistentů z Univerzity Palackého v Olomouci a Masarykovy univerzity v Brně. Takže všech účastníků dohromady bylo 92 osob.

Do prázdninového setkání se zapojil také Klub přátel červenobílé hole. Věnoval všem účastníkům prázdnin jako pozdrav a upomínku drobný dárek - označovací kroužky vyrobené hluchoslepu paní Marcelou Machovičovou. Kroužky byly přizdobeny větvičkami z jehličnatých stromů a všem se velmi líbily. Předali jsme je všem při uvítací slavnostní večeři. Účastníci dostali také dárky, které zhotovily členky VIA SHS. Byla to vyšívaná přáníčka od paní Marie Doležalové a perníčky s valašskými motivy od paní Heleny Frandelové a paní Anny Vašenkové.

Hlavním smyslem prázdnin byla podpora a rozvíjení vzájemné komunikace a zapojení hluchoslepých lidí. Program byl uspořádán tak, aby účastníci společně prožívali rozmanité zážitky, získávali nové poznatky a měli přitom dostatek času a prostoru na vzájemné rozmluvy a výměnu zkušeností a sdělování zajímavostí jak o sobě, tak o životě ve svých zemích. Na programu byly jak oddychové rekreační, tak poznávací kulturně naučné a také společenské činnosti. Nic z toho nebylo povinné. Heslem prázdnin bylo, že to jsou opravdové prázdniny, tedy že hluchoslepi lidé mají mít možnost volného výběru. Záleželo jen na rozhodnutí každého hluchoslepeho účastníka, který z připravených programů si zvolí, nebo zda využije volný čas po svém.

Atmosféra byla přátelská. Účastníci dávali najevo svoji spokojenost již během pobytu. Přestože jsme v programu vůbec nepočítali s obvyklým závěrečným hodnocením akce, děkonné proslovy hluchoslepých lidí při slavnostní večeři na rozloučenou nebraly konce. Bylo to opravdu neplánované, zcela spontánní a upřímné.

Na programu byl jeden celodenní výlet na horské sedlo Pustevny a horu Radhošť. Zdatnější a odvážnější účastníci šli z Orby pěšky, ostatní jeli autobusem na Pustevny. Během prázdnin byl celý jeden den věnován rekreačnímu sportu, kdy si každý mohl vybrat z těchto možností: návštěva jezdeckého centra s projížděkou na koni, minigolf, bowling, okružní vycházka lesem po úbočí Radhoště, ruské kuželky, nebo se prostě jen tak bavit nebo relaxovat.

V rámci kulturně poznávacích činností byla na programu návštěva Dřevěného městečka v proslulém Valašském muzeu v přírodě (tzv. skanzenu), folklórní akce Valašský jarmark, výrobní svíček a volné návštěvy města Rožnova.

Součástí společenského programu byla slavnostní večeře na uvítanou. Při ní dostali všichni účastníci již výše zmíněné drobné dárky od Klubu přátel červenobílé hole a členek VIA SHS. Dalšími společenskými událostmi byly například oběd v restauraci Libušín na Pustevnách a večeře s večírkem se cimbálovou muzikou ve slavné Valašské hospodě na posledním groši. Součástí prázdnin byl přirozeně táborák s opékáním buřtů a zpěvem. Ve čtyřech tanečních hodinách se zájemci učili polku a valašské tance. Program posledního dne pobytu zpestřil folklórní taneční soubor JAMI z Valašského Meziříčí vedený slečnou Janou Kabeláčovou. Tanečnice a tanečníci v krojích ve věku 15 - 18 let vystoupili s pásmem valašských a slovenských tanců. Prázdniny skončily slavnostní večeří a tanečním večerem na rozloučenou.

Cílem akce bylo kromě jiného také ukázat, že i velmi malá svépomocná organizace hluchoslepých lidí je schopna bez vnější finanční podpory s pomocí dobrovolných asistentů zvládnout i takový složitý projekt, jakým je mezinárodní setkání většího počtu hluchoslepých účastníků.

Dalším záměrem autora projektu Evropských prázdnin hluchoslepých v ČR bylo podpořit projekt taktilního znakového jazyka. Proto přizval jeho řešitele z Palackého univerzity v Olomouci a Masarykovy univerzity v Brně ke spolupráci. Byla jim nabídnuta možnost poznat v praxi taktilní komunikaci hluchoslepých lidí z různých evropských zemí a práci jejich profesionálních i dobrovolných tlumočnicků. V roli dobrovolných asistentů v každodenním styku s účastníky poznávali komunikaci hluchoslepých v přirozených podmínkách opravdu zblízka a doslova z první ruky. Na akci byl pořízen bohatý videomateriál. Poslouží jednak pro zhotovení upomínkového videopořadu o prázdninách, jednak jako pracovní materiál pro projekt taktilního znakového jazyka a případné další edukační projekty.

Jan Jakeš, VIA SHS, 22.09.2006

Nevidomí mezi námi 2006

Pod tímto heslem proběhla dne 04.09.2006 mezinárodní konference v Karviné. Píši pár střípků nových svých postřehů, které mě zaujaly z pohledu postiženého kombinovanou vadou zraku a sluchu a předsedy KPČH. Na konferenci jsem nenásilným způsobem provedl prezentaci KPČH tak, že do literárního díla od hluchoslepe klientky jsem vložil informaci o poslání a činnosti klubu a tento materiál jsem rozdával jednotlivým organizacím a pořadatelům v rámci probíhajících rozhovorů a jednání. Dohodli jsme se s pořadatelí, že příští ročník prezentace bude zařazena do programu a proběhne pro všechny přítomné posluchače konference. A nyní pár slíbených slov k tomu, co mě zaujalo na konferenci. Na přednášce o výcviku vodících psů mě zaujalo konstatování, že se rozšiřuje sortiment plemen vodících a asistenčních psů např. Švýcarský ovčák a Bernardýn. Rozhodně jsou již

zkušenosti s výcvikem psů pro hluchoslepé osoby a s ostatními kombinacemi vad. Psi jsou vycvičeni na speciální pokyny a příkazy. U hluchoslepých lidí, kde se předpokládají problémy s mluvením se využívá ke komunikaci se psem tzv. klikr.

Celý koncept používání klikru k tréninku zvířat začal již v roce 1940. Manželé Marion a Keller Brelandovi asistovali známému psychologovi B. F. Skinnerovi ve 2. světové válce při tréninku holubů k navádění bomb. V roce 1943 založili Brelandovi svou vlastní firmu na trénování zvířat. Byla to první firma na světě, která trénovala zvířata na základě podmíněného reflexu. Po správném provedení úkonu následuje odměna jak slovní, tak pamlskem.

Brelandovi pracovali s více než 100 odrůdami zvířat, hlavně s delfíny a kosatkami, ale K. Breland začal již tou dobou využívat "žabku" (anglicky clicker) také k tréninku ovčáckých psů.

V roce 1950 byli Brelandovi najati do zábavního vodního parku Marineland v jižní Kalifornii k tréninku delfínů a kosatek. Do této doby byla v trenérské profesi uznávána jediná metoda výcviku, a to metoda spojená s trestáním. Když zvíře neprovedlo požadovaný úkon, bylo trenérem potrestáno. Delfíny a kosatky ale nebylo možné trestat ihned po nepodařené akci, jako jiná suchozemská zvířata, ke kterým je okamžitý přístup. Proto bylo nutné najít jiný způsob výcviku. Brelandovi přišli na to, že je možné zdárné provedení úkolu odměnit specifickým zvukem, po kterém okamžitě následuje odměna jídlem. Brelandovi začali používat píšťalku. Zvířata tímto způsobem rychle přišla na to, co se od nich očekává a vyžaduje.

O několik let později se trenérka delfínů Karen Pryor rozhodla tuto metodu aplikovat při výcviku psů. Píšťalku nahradila žabkou, dětskou hračkou, kterou již před lety Brelandovi použili při tréninku ovčáckých psů. Karen měla s tréninkem žabkou obrovské úspěchy. V roce 1985 nakladatelství Bantam vydalo její knížku o tréninkové metodě klikrem patřičně nazvanou "Nestřílejte po svém psovi: Nový přístup k učení a trénování". A díky této publikaci se popularita nové metody obrovskou rychlostí ujala a rozšířila po celém světě. Trénink probíhá absolutně bez jakéhokoliv násilí nebo trestání.

Tyto informace jsem získal díky přítomnému zástupci z organizace Helpes.

Na stánku výrobce slepeckých holí firma Svárovský s.r.o. jsem objevil orientační červenobílou hůl s vymodelovaným anatomickým plastovým madlem do ruky. S touto hůlí se velmi pěkně pracovalo, ale bohužel se jednalo pouze o zkušební vzorek. Zmíněné madlo do ruky je velmi náročné z hlediska pracnosti výroby, a dle sdělení tento komponent by byl cenově náročnější než celá červenobílá hůl. Firma Donát s.r.o., kterou jsem z dřívějšího období znal jako výrobce slepeckých holí se mi tentokrát osobně představila s Braillovým řádkem řady REX 24.44 a 70. Je to k zamyšlení, protože se jedná o českého výrobce s dostupným servisem. Výhradní dovozce klasické optiky Sagitta mě potěšil, že opět se chystá na trh nám dobře známý a oblíbený turmon s typickým zalomením, tentokrát od japonského výrobce.

Masarykova univerzita Brno středisko pro pomoc nevidomým a slabozrakým studentům mě inspirovalo myšlenkou, že se pracuje na tom, aby určitý knižní fond byl k dispozici na internetu. Jako klienta tohoto střediska mě zaujala zpráva, že se již intenzivně pracuje na hybridní knize orientované na výuku německého jazyka. Z vystoupení ředitelky slovenské Unie nevidiacích a slabovidiacích Slovenska jsem získal dojem, že na Slovensku péči o nevidomé a slabozraké řídí a garantuje centrálně stát prostřednictvím výkonu státní správy,

Pouze ty složky, které nemůže kapacitně a organizačně zabezpečit předává do kompetence občanských aktivit. Sem patří například průvodcovská služba, předčitatelská služba atd.

Vážení přátelé těch postřehů z konference je mnoho, ale těchto pár myšlenek jsem si převzal pro sebe, a chci se s vámi o ně urychleně podělit pokud je to ještě trochu aktuální.

Leo Brückner

Svratka již po druhé

Když jsme se blížili ke Svratce, projíždějící lesem jsem si v duchu říkala. Podaří se nám tento pobyt. Chybí nám Marcelka z Liberce, která je takovým stmelujícím človíčkem. Ale všechno dopadlo a myslím, že více než dobře.

Celkem se nás sešlo 22 skvělých lidiček. Každý vnesl do pobytu něco ze své individuality. Ne, nadarmo se říká, co hluchoslepý, to jiná individualita. Všichni se vzájemně doplňovali a hlavně si navzájem pomáhali, protože nás co jsme byli „zdraví“ bylo pouze 6 : 16 ZTP/P. Samotní hluchoslepi se zapojili do programu jako poradci a lektori.

Pro zpestření s námi jezdí i Jiřinka s Jirkou z Palaty - Domov pro zrakově postižené, kteří jsou lehce mentálně postižení a pomohou kde mohou.

A tak s pomocí všech vše hladce probíhalo.

Pracovní tým tvořili: Ota Pačesová – organizátor a vedoucí pobytu, Martina Hanusová – lektor pro výuku drátkování s korálky a zdravotnice, Leo Brückner – masér a fyzioterapeut, Míša Růžičková – studentka a tlumočnice, Jaroslava Dvořáková – kuchařka makrobiotické stravy, Mirek Klemera a Lenka Szarkezyová – poradci při předvádění komunikace v taktilním jazyce, Jiří Czerný - učitel tance, DJ – Jiří Javůrek, Marie Řeháková – lektorka individuální výuky angličtiny spolu s Míšou. Někteří vykonávali současně i funkci průvodce. Nejmladší účastníci bylo 24 let a nejstaršímu 82, který se řadí mezi těch 6 „zdravých“.

Co jsme všechno prováděli.

První den jsme se sjeli ze všech koutů republiky a to z Chomutova, Českých Budějovic, Rožmitálu pod Třemšínem, Prahy a Brna. Proběhlo vzájemné potlapkávání a seznamování se s novými osobkami. V úterý jsme už najeli na pevný program. Dopoledne arteterapie – drátky a korálky. Byli jsme překvapeni, jak to všechny postupně začalo bavit, i když nejdříve někteří mysleli, že to nesvedou. Vyráběly se různé ozdobičky do květináčů či na vánoční stromeček. Ale pomalu začali zvládat techniku provádění, kterou jim trpělivě jednomu po druhém Martina Hanusová ukazovala.

Nejšikovnější byla Jaruška Navarová u které se projevila její umělecký talent a vytvořila si sama svou vlastní techniku. Její rybička je kouzelná a posíláme jí do soutěže Hieronymuse Lorma.

Hned za ní se řadí Jaruška Dvořáková, ta se pustila do práce s elánem a rychlostí blesku chrlila jeden výrobek za druhým ve velice dobrém a kvalitním provedení. Na počet výrobků byla nejlepší. Další výtečníci byli Mirek a Lenka z Brna. Mirek si také vynalezl svou speciální techniku. A nakonec se krásný výrobek podařil i Jirkovi Czernému, který nejdříve sám nad sebou lámal hůl.

Otíka Nepraše, kterému korálky moc neřikaly, jsme povýšili na výrobce polotovarů, a tak i on našel mezi drátky a korálky své místo. V pátek už ze všech byli mistři dráteníci.

Výrobky zašleme do výše uvedené soutěže, pokud už nebude pozdě.

V úterý odpoledne přišlo, a tak jsme čas strávili v klubovně při vyprávění o okolí Svratky, o Kameničkách a o tom co uvidí ve středu odpoledne v místním muzeu řemesel. Nakonec se počasí umoudřilo a konala se malá procházka po městečku. Dešť nás na závěr odpoledne přeče jen trochu pozlobil.

Večer se konal v klubovně a každý o sobě něco řekl. Básník Jirka z Palaty nám přednesl svoje verše. Také nám připravil hezkou písničku na magnetofonu, kterou jsme si společně zazpívali.

Ve středu jsme pokračovali v korálkování. V poledne dorazili Jihlaváci a naše skupina se rozrostla o další čtyři osoby. Odpoledne byla prohlídka muzea.

Expozice je tvořena z domků na malém městě. Dostali jsme se do doby 1. republiky. V jednotlivých domcích, z nichž některé jsou přístupné, bylo vidět expozice domácnosti, klempíře, hrnčíře, spořitelny, ševce, výrobce lyží, školy, kloboučníka, kožešníka a krejčího a koloniálního obchodu s trafikou.

Všechno si mohli naši návštěvníci osahat a v klidu prohlédnout. Zvláště starší návštěvníci zavzpomínali hlavně nad předměty z domácnosti a sdělovali „to jsme měli také doma“.

Jaké bylo naše překvapení, když jsme před muzeem narazili na skupinku z červenobílými holemi z ÚSP Chrlice. Přijeli z nedalekých Milov, kde se také rekreovali, podívat do muzea a také na nás.

Družba proběhla sice krátce, ale o to srdečněji. Téměř každý tam měl nějakého známého. Silva a Maruška měly radost, že se sešly s Jirkou a Jiřinkou z Palaty se kterými byly na minulém našem pobytu ve Svratce. Ani slzičky dojetí nechyběly. Bylo to krásné odpoledne. Sluníčko nám svítilo a pivečko, limča či káva v zahradní restauraci chutnaly. Večer nám Maruška Doležalová vyprávěla o svých zážitcích z Mezinárodního setkání hluchoslepých, které se konalo v srpnu v Rožnově pod Radhoštěm (viz článek od J.Jakeše).

Ve čtvrtek jsme vyrazili do Hlinska na výlet a nákupy dárků pro své blízké doma. Odpoledne bylo volné, aby si všichni mohli navzájem mezi sebou popovídat. Jít si volně na procházku se svým průvodcem, či se jen tak povalovat. S lítostí jsme se rozloučili s naší studentkou Míšou, která musela odjet na zahájení svého studia. Míša mezi nás zapadla, jako kdyby odjakživa byla mezi hluchoslepými. Hodně nám pomohla při komunikaci v taktilním jazyce. Od rána do večera stále usměvavá a plná optimismu. Po zbytek pobytu nám citelně chyběla. Večer nám odpadl průvodce, manžel Mařenky Řehákové, kterého skolila nějaká menší viróza.

Večer jsme uspořádali večírek na rozloučenou s občerstvením, které sponzorovali manželé Řehákoví. Patří jim za to náš dík. Na závěrečném večírku někteří přednesli splněný úkol, který měli uložený

v úterý. Jednalo se o složení limeriku. Co je to limerik ? Říkanka o pěti verších, která netouží čtenáře dojmout, poučit ani ohromit, nýbrž pobavit či dokonce rozesmát. Tak posuďte sami, zda se to podařilo či nikoliv.

Ukázka

Tenhle děda ze Svratky těší se vždy na svátky
Co nejvíce na nich miluje ?
Když mu někdo bečku piva daruje
To jak tichounce sedí, popíjí,
kolem sebe nic neslyší ani nevidí.
Jednu chybu tenhle děda ze Svratky má,
že těch beček piva, nejméně deset vycucá.
M.Doležalová

Jeden dědeček z České republiky,
Dělal na svou babičku cukrbliky,
Babička řekla mu „ neblázni dědku“
Na pivo nedám ti více než jen pětku.
Tak dopadl dědeček z České republiky.
M. Hanusová

Jirka Javůrek se opět ujal hudby a pouštěl nám hudbu k tanci. A tak si téměř všichni zatančili. Jirka Czerný se ujal funkce mistra společenského tance a učil Jiřinku polku a valčík. Její překrásný úsměv na tváři říkal, jak jí tanec těší.

A už nadešel předposlední den našeho pobytu. Abychom pomohli Jarušce Dvořáková, která byla nešťastná, že se nemůže domluvit s Lenkou, rozdělili jsme se na dvě skupiny. Jedna ještě korálkovala a druhá se věnovala komunikaci mezi hluchoslepými. Tohoto úkolu se odpovědně ujal Mirek Klemra a Lenka Szarkezyová. Objevíli v sobě netušené pedagogické vlohy. Frekventanti si oprášili své znalosti Lormovy abecedy. Novým komunikačním prostředkem pro ně byl taktilní jazyk. U všech byla vidět snaha se něčemu novému přiučit. Také poznali, že to není záležitost jednoduchá a chce to hodně péle a procvičování. Nejde se to naučit ze dne na den. Poznali však, že pokud to budou umět, tak se mezi sebou mohou domluvit. Byla jim sdělena informace, že je možné si objednat CD-rom s ukázkami taktilního jazyka v Lormu.

V poledne jsme se rozloučili s Martinou Hanusovou, která spěchala na sjezd Cechu dráteníků v Jílovém. I když do konce pobytu už mnoho nezbyvalo, byla nepostradatelná zrovna jako Míša.

Po obědě jsme si udělali delší závěrečný výlet přírodou. Všichni to skvěle zvládli s dobrou náladou, i když cesta do kopečka byla dost náročná. Zvláště pro ty starší.

Večer bylo vyhlášení vítězů a předání odměn v jednotlivých disciplínách.

Poezie – Zvláštní cena pro Jirku Javůrka.

Zvítězily tři Marie a obsadily: **I. místo Doležalová Marie, II. Řeháková Marie, III. Váňová Marie.**

Výtvarná soutěž – drátování s korálky: I. Jaroslava Navarová, II. Jaroslava Dvořáková, III. Lenka Sárköziová a Mirek Klemra. Jejich výrobky budou zaslány do soutěže Hieronymuse Lorma.

Zvláštní cenu obdržel Jirka Javůrek a Jiřinka Bartáková.

Vytrvalí sportovci: Leopold Brückner, Ota Nepraš, Jiří Czerný, Mařenka Řeháková, Anička Zemanová, Mirek Klemra a Lenka Sárköziová.

Zdatní turisté: Leopold Brückner, Jaroslava Navarová, Zdeněk Navara, Ota Nepraš, Jirka Czerný, Anička Zemanová, Lenka Sárköziová.

Největší kecal – tiskový mluvčí: I. místo - Zdeněk Navara

Druhý den jsme se s slzami v očích všichni rozloučili s Dvořákovými a zbytek se vydal autobusem do Žďáru na vlak. Tam jsem si dali sbohem s Brňáky a vyrazili ku Praze.

Když jsem zůstala jako poslední na chodníku před Smíchovským nádražím, byla jsem šťastná, ale zároveň i trochu smutná. Uvědomila jsem si, co pro mě znamenají přátelé z Klubu červenobílé hole. Poslední dojemnou pusinku z taxíku poslala usměvavá Jiřinka.

Co závěrem dodat. Bylo nám fajn a za rok se snad sejdeme opět. Budeme se snažit splnit Lence její přání, aby se všichni postupně učili taktilní znakový jazyk, aby ona či jí podobní se mohli domluvit i s těmi, kteří běžně znakový taktilní jazyk nepoužívají. Aby nebyla ona a i jiní, jak Robinson na pustém ostrově, i když je vlastně mezi námi.

Ota Pačesová

Svratka z pohledu účastníků

Letos v době od 18. do 23. září 2006 ve Svratce proběhl již druhý ročník festivalu dovednosti lidí s kombinovanou vadou zraku a sluchu. V minulém roce jsme se po celý týden prioritně zaměřili na výrobu šperků z přírodních a lehce dostupných materiálů kolem sebe. Pro příklad uvedu tyto komponenty : dřevo, kůže, suché rostliny atd. a udělali jsme první krůčky k poezii.

Tento rok jsme se věnovali po celý týden výrobě vánočních ozdob a to pomocí korálků v kombinaci s dráténickou technikou a poezie zde zaznívala již každý večer. Z vlastní zkušenosti jsem nabyt přesvědčení, že práce s korálky drátem neklade tak vysoké nároky na manuální zručnost a představivost a je tedy pro hluchoslepou osobu a organizátora dostupnější. Kromě již vzpomenuté výroby vánočních ozdob a poezie byl již tradičně bohatý doprovodný program. Ráno to začalo rozcvičkou, kde vedoucí cvičení inicioval k tvůrčímu přístupu všechny přítomné a zadával jim předcvičování. Po snídani následovala arteroterapie a klasické masáže. Na výletě v Hlinsku jsme znovu prošli skanzen a nebyl by to výlet do Hlinska, kdyby se nenavštívili pověstné supermarkety se zbožím ve slevě. Večer po 20. hodině následovaly besedy a přednášky a vždy zazněly básně od našeho člena pana Jiřího Javůrka, obyvatele ÚSP Palata, Praha. Předseda KPČH pověděl přítomným svoje zkušenosti z mezinárodní konference v Karviné, která se uskutečnila 4. září 2006 a poslední večer krátce pohovořil o novinkách a trendech v oblasti kompenzačních pomůcek, tak jak to vyplynulo z poznatků na Tmavomodrém festivalu a mezinárodní konferenci v Karviné. To že zde byly společenské večery, soutěže, opakování komunikačních dovedností jako je lormování a taktilní znakový jazyk to beru jako samozřejmost a necítím potřebu se o tom rozepisovat. Pro mě jako jednoho z organizátorů bylo největším zadostiučiněním, když jsem viděl, že si lidé odnášejí mnoho zážitků, zkušeností a trochu i dovedností.

Ing. Leo Brückner - předseda KPČH

Zážitky z pobytu

Ve dne 18. - 23. 9. 2006 se konal pobyt ve Svratce. Moc se mi tam líbilo. Každý den jsme začínali ranní rozcvičkou, kterou vedl Leo z Brna. Bohužel jsem je nestíhala, protože jsem pozdě vstávala. Spíš se mi nechtělo. Ale příště už budu vstávat. Každý den jsme vyráběli výrobky z korálků, odpoledne byly vycházky a večer program. Ve čtvrtek jsme jeli do Hlinska, kde jsme si prohlédli chaloupky a prošli se po městě. Také jsme se byli podívat v muzeu, kde jsme viděli řemesla po 1. světové válce. Např. školu, obchod, ale i šití bot.

Myslím, že se pobyt vydařil ke spokojenosti všech. Příští rok by mohl být znovu.

Jaroslava Dvořáková – České Budějovice

Ve Svratce s Lenkou

vyjeli jsme z ústavu něco před 7:00 hodinou, abychom se sešli se spokojeným Leošem, který nás měl doprovodit a viditelně se těšil.

V pondělí 18.9. jsme jeli vlakem do Žďáru nad Sázavou, abychom pokračovali autobusem do Svratky na ubytovnu poblíž fotbalového hřiště. Zřejmě patří sportovcům.

Přijeli jsme samozřejmě v pořádku před 11:00. Byli jsme první! Tak jsme se ubytovali a šli jsme na oběd do restaurace "U Berušky", protože jsme měli zaplacené až večere. Po obědě jsme měli čas do

příjezdu Pražáků, abychom jím přišli naproti k autobusu. Lence se rozbily tmavé brýle a stěžovala si, že špatně vidí kolem sebe. Koupili jsme ji nové.

Na autobusové zastávce jsme se dočkali Dvořáků z Českých Budějovic, kteří přijeli s autem a ptali se na ubytovnu. Leoš jím to ukázal. Pražáci přijeli kolem 14:30 hodin v čele s Otičkou.

Po zabydlení a nutné proceduře zaplacení pobytu. Nám Otička představila Lenčinu průvodkyni - studentku - tlumočnici taktilního znakového jazyka Mišku Růžičkovou z Hradce Králového (škola) a z Nymburka (bydliště). Do večere a po večeři v nóbl restauraci "Ritter" na pivečku, hodně komunikovala s Lenkou a se mnou.

Po seznámení s programem a seznámení mezi sebou jsme šli spát.

V úterý ráno jsme šli před snídání na rozcvičku. Po snídání jsme šli v 9:00 hodin na arteterapii, kde jsem poznal svou přidělenou průvodkyni, výtvarnici a i milou Martinu Hanusovou. Nabídla nám zajímavou práci.

Tvarování drátu do různých obrázků nebo ozdob na vánoční stromeček, které se ještě přikrášlovaly pomocí slabších drátěnček s korálky. Lence se moc líbilo. Ostatně jsme to dělali celý týden do oběda. Po obědě a pauze jsme měli jít na procházku, ale přšelo. Takže jsme šli na náhradní program do jídelny. Lenka nevydržela vyprávění a tak jsme šli do pokoje. Když přestalo pršet, šli jsme ještě přečten na procházku! Po večeři jsme měli pauzičku a potom byl program.

Ve středu před snídání rozcvička. Po snídání příjezd dalších účastníků:

Manželé Doležalových s Maruškou Váňovou a její průvodkyní paní Příhodovou. Potom arteterapie.

Po obědě a pauze jsme šli hromadně do Městského muzea historických řemesel. Kde se mi mimořádně moc líbilo, protože jsem si připomněl blízkost svému učebnímu oboru. Lence se tam líbilo, ale pro ní moc špinavé!

Po prohlídce jsme se náhodou sešli s obyvateli Ústavu sociální péče pro zrakově postižené Brno - Chrlice, kteří tam pobývali na nedalekém pobytu v Milově, asi 5 kilometrů od Svatky. Náhodou jeli také do Muzea. Potom chvíli s námi pobýli v restaurační zahradě "U Berušky". Pak jsme šli na večeři. Po večeři a pauze jsme soutěžili v složení básní a bylo povídání Marušky Doležalové o Mezinárodních evropských prázdninách hluchoslepých, které se konalo v Rožnově pod Radhoštěm.

Ve čtvrtek jsme výjimečně šli dříve na snídání bez rozcvičky, protože jsme pospíchali na autobus na výlet do Hlinska. Byli jsme venku na skanzenu a potom Lenka nakupovala na co přišla! Vrátili jsme se na oběd i když byl po termínu. Po obědě byla výjimečná dlouhá pauza, s námi se bohužel rozloučila Lenčina průvodkyně a bavička Miška. Byla moc výborná!!! Děkujeme jí za to, o to jsme byli smutnější, že nám citelně chyběla!

Po večeři a pauze jsme šli na taneční parket na rozloučenou. Touto cestou děkujeme manželům Řehákovým za sponzorství v pohostění!!

V pátek před snídání rozcvička a po snídání byla rozdělena na dvě skupiny:

První skupina pokračovala v arteterapii a druhá skupina měla komunikaci na přání Jarušky

Dvořákové, která měla problémy s navázáním komunikace s Lenkou.

Byli jsme na komunikaci a tím Ota využila, abychom vedli tuto komunikaci taktilního znakového jazyka. Snažil jsem se, ale bohužel byl to krátký časový úsek, aby se něčemu naučili. Těšilo mne, že byl velký zájem.

Po obědě a pauze jsme šli na procházku do lesa. Já jsem se vrátil brzy s Maruškou Řehákovou s pomocí Martiny Hanusové, která končila a odjížděla na soutěž drátěnků do Jílové u Prahy. Ať vyhraje, za tu námahu s námi! Tím jsme ztratili dalšího průvodce. Dělal jsem společnost Marušce Řehákové a potom jsme hledali její pokoj s manželem, který bohužel marodil.

Lenka vydržela celou dlouhou cestu s druhou skupinou a „viděla“ jak Otička sbírá houby. Stavěli se v restauraci "U Berušky".

Po večeři a pauze bylo vyhodnocení organizátorů naší snahy.

V sobotu před snídání rozcvička, kde už hodně prořídlo. Po snídání a obdržení balíčku balení a čekání na autobus. Po 11:00 hodině jsme vyšli sami, i když ve skupině, bez průvodců na autobus, bylo to pro nás traumatické, až se nás ujal Jiří Czerný, což touto cestou moc děkujeme!!

Kolem 11:30 hodině jsme jeli na nádraží Žďáru nad Sázavou, kde to dobře znám, ale mám potíže se v tom místě vyznat, kde se nacházím. Potřebuji čas, abych se vyznal. Jenže nebyl čas, protože nám za chvíli jel vlak. Na nástupiště nás doprovodila Otička a tam se nás ujal zase Leoš a dojeli jsme v pohodě do Brna. Také nás doprovodil k linkovému autobusu číslo 63. Doma jsme byli mezi 14:30 a 15:00 hodin.

Tímto děkujeme za hezký pobyt všem, kteří nám pomáhali !!!!!!!
Těšíme se na další a doufám s vlastními osobními asistenty!
Miroslav Klemera a Lenka Sárköziová
ÚSP pro zrakově postižené
Brno – Chrlice

- **Zprávičky našich hluchoslepých autorů**

Hezký výlet v Zoo parku

Příběh se odehrál jednu slunnou a volnou sobotu. Ten den venku od rána svítilo nádherné sluníčko, všude to vonělo trávou a kytičkami. Do Chomutova přijela moje sestra Mirka s dvěma holčičkami a udělaly jsme si společný výlet do našeho Zoo parku. Ráno brzo vstaly, oblékly si lehké šaty nachystaly pití a svačinu a vyrazily za dobrodružstvím. Ani je ve snu nenapadlo, co všechno ten den zažijí. V Zoo parku bylo velmi málo návštěvníků, a tak jsem si krásně užívaly. Holčičky byly nadšené z množství zvířat, které zvědavě sledovaly. Mirka fotila jako o život. Pak jsme si daly zmrzlinový pohár v malém občerstvení. A když dojedly, šly se holčičky povozit na lokálce Amálka. Nevynechali ani návštěvu dětského koutku, prolézačky a houpačky. Právě ty měly u holčiček asi největší úspěch. Nakonec si vlezly u ohrady ke kozičkám, kde byl i starý kozel. Kozy se nejdřív holčiček bály, pozorovaly je zpozždálí, ale kozel se chtěl okamžitě kamarádit. Nechal se bez protestů pohladit. Sedmiletá Deniska ho dokonce zkusila obejmout a kozel se vůbec nebránil. Tiše stál a Deniska byla přímo u vytržení. V paneláku kde bydlíme, takové zvíře nikdo nemá. Jenže kozel najednou chytil Denisčiny šaty do tlamy a žvýkal, a žvýkal. Půlka sukně skončila v jeho tlamičce. Šaty byly nové, a Deniska je měla poprvé na sobě. Okamžitě Mirka podala do mé ruky foťák a začala mu je rvát z tlamy. Ale marně. Kozel žvýkal a žvýkal. Už si zoufale pomyslela, že Deniska půjde domů ve spodním prádle. Nešlo to ani po dobrém ani po zlém. Pak ale kozel náhle šaty pustil. Než se stačila vzpamatovat, vrhnul se na tříletou Kateřinku. Naštěstí Mirka nezaváhala a vysadila holky na žebřík, po kterém se lezlo do ohrady. Obě byly mimo nebezpečí. Mirka lezla poslední a kozel se vrhl na její pozadí. Kupodivu jakž takž to stihla. Za pár měsíců na to se na ohradě objevila cedulka: Vstup na vlastní nebezpečí !

Jaroslava Navarová

Praktické rady do života

Gumu v prádle...

Vyměníte daleko rychleji, když při vytahování staré gumy na její konec hned přišpendlíte gumu novou. (taková jednoduchost a třeba vás to nenapadlo..)

Slovní hříčky či překlepy pro zasmání:

Vidící pes pro nevidomé, brazilský řádek, pivťák, či pivťák, slepá hůl, nevidomí a slabosrací, dobrovolný mobil (mobil patřící dobrovolníkovi). Dej sem ten hůl.

Společnost pro chluposlepé či společnost pro hluposlepé.

Výročí

Narozeniny oslavili v měsících:

Červen - Martin Tarčinec a Vašek Řehák

Červenec – Láďa Berky, Liduška Havlíčková, Mirek Klemera, Mařenka Řeháková

Srpen – Mirka Malášková a Blanka Berkyová

Září – Otík Nepraš, Jan Veselý

Všem přejeme hodně zdraví, veselou mysl a pohodu !!!!!

Klub přátel červenobílé hole: IČO: 26999960, adresa: Přemyslská 13, 182 00 Praha 8, tel.284691012
Praha: Ota Pačesová, telefon 284691012, mob: 775164190 , e- mail: paces.petr@volny.cz, Brno: Ing.Leopold Brückner- mob: 608 866 912, Liberec: Marcela Machovičová, 485 113 223, Ostrava: Jana Kubicová- ved.porad.centra, tel/fax- 596111539